17th International Scientific Conference 2025

Sessions of the Faculty of Education

https://doi.org/10.36007/5390.2026.12

DVOJPILIEROVOSŤ POÉZIE PAVLA HUSÁRIKA Z ASPEKTU INTENCIONALITY

THE TWO-PILLAR CHARACTER OF PAVEL HUSÁRIK´S POETRY FROM THE ASPECT OF INTENTIONALITY

Patrik ŠENKÁR[2]

ABSTRACT

The paper points out the two-pillar character of the poetry of Pavel Husárik (1956), an important author of the Lowland literary context. Among the Slovak authors who devoted themselves to literary work or they loyal more occasionally than regularly and the focus of their work or participation to they look for and find cultural life in other areas as well, belongs to him. The basic differentiating point of this text is the aspect of intentionality – in our case individual poems for children and adults. His two most recent publicated poetry collections are interpreted using an objective-subjective approach.

KEYWORDS

Pavel Husárik, Slovak poetry in Romania, intentionality, interpretation, analysis

„*Som iba ľudský tvor / a v tom je skrytá / ohyzdnosť i krása*“
(Zaťatosť. In: Husárik, 2023, 7. s)

„*Takto uhýbam netvorom, / nástrahám metafor /*
keď, občas, / pokúšam sa básniť...“
(Zamietam. In: Husárik, 2023, 20. s)

Slovenský básnik zo súčasného Rumunska, od roku 2008 aj člen Zväzu spisovateľov Rumunska – Pavel Husárik – doposiaľ vydal štyri básnické zbierky pre dospelých a jednu pre deti. Práve v tomto pohľade tkvie jeho dvojpilierovosť z aspektu intencionality.[3]

Narodil sa v 25. novembra 1956 v Nadlaku. Po skončení miestnej strednej školy pôsobil ako učiteľ v Bihore, následne absolvoval štúdium histórie na klužskej univerzite. Pracoval ako učiteľ dejepisu vo Veľkom Peregu a neskôr v rodisku. V rokoch 1995 – 2002 bol riaditeľom Priemyselného strediska Jozefa Gregora Tajovského v Nadlaku (dnes Školské stredisko Jozefa

[2] doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., Univerzita J. Selyeho, Pedagogická fakulta, Katedra slovenského jazyka a literatúry / senkarp@ujs.sk

[3] Životu a literárnej tvorbe troch básnických zbierok pre dospelých tohto autora sme sa venovali v konferenčnom príspevku s názvom Univerzálnosť menšinového básnika (Poetika Pavla Husárika). In: Vzdelávanie a veda na začiatku XXI. storočia. Univerzita J. Selyeho, Komárno 2014, 167 – 183 s. ISBN 978-80-8122-104-0.

Gregora Tajovského). Od roku 2000 je nositeľom titulu doktor historických vied. V týchto siločiarach uverejnil články s tematickým obsahom v odborných publikáciách, v antológiách Variácie, v časopise Naše snahy a i. Takmer od jeho založenia je členom nadlackého literárneho krúžku (od roku 2008 Literárneho krúžku Ondreja Štefanka) i Vedeckej a kultúrnej spoločnosti Ivana Krasku. Do prúdu literatúry vstúpil debutom v bývalom Československu: v literárnej prílohe Smeny na nedeľu (1976). Postupne však uverejňoval aj v slovenských publikáciách po celej Dolnej zemi. Do slovenskej literatúry v Rumunsku sa uviedol poéziou i autorskými rozprávkami (Kukučka a dudok, Tulipán a i.) vo Variáciách 3 (1981).[4] Spolu s nadlackým básnikom a publicistom Adamom Suchanským napísal frašku Ďalekosiahle plány Viktórie Krátkej, ktorú publikoval vo Variáciách 4 (1982).[5] Následne uverejnil satiricky ladenú krátku prózu (Ruka ruku umýva) vo Variáciách 5 (1983).[6]

Jeho prvá samostatná zbierka Hľadanie (1995) obsahuje básnickú tvorbu za dlhšie obdobie – prakticky od debutu v prvom čísle Variácií (1978), ale ťažisko spočíva vo veršoch napísaných na rozhraní osemdesiatych a deväťdesiatych rokov 20. storočia. Rezonujú v nej tradičné témy ako domov, dolnozemská nížina či menšinová existencia, ale odhaľujú sa v nej aj menej heroické stránky života, pomocou ktorých zaznamenáva premenu času a postojov. Texty sú poznačené (seba)iróniou, satirou, až cynickou provokáciou. Sú vlastne určitou formou vzdoru, v ktorom autor hľadá úľavu pre seba i svojho čitateľa.

V druhej básnickej zbierke Úvahy (2004) je autorova výpoveď opäť strohá, maximálne zhutnená; je to Husárikov pokus o skĺbenie rôznorodých veršov a tém do umeleckej básnickej výpovede. V zbierke sú viaceré básne, ktoré podotýkajú schopnosť autora priam vyžívať sa v rýmoch (akoby v spontánnej hre), čo vyvoláva dojem akejsi neviazanosti. Na druhej strane však sú do zbierky zaradené aj texty, ktorých úvahovosť vnáša antipoetický, priam prozaický diškurz. A práve v tomto aspekte vidieť typologickú odlišnosť a osobitosť Husárikovej poetiky.

Autor je vo svojej tretej básnickej zbierke Cesta k ľuďom (2008) neľútostný takmer k všetkému a k všetkým, využíva satiru a persifláž, často pranieruje v pozadí určitej recesie. Pritom (či vďaka využitiu občasných postmoderných prvkov) sa Husárik nevyhol ani tradičným témam ako domov, minorita, kultúrne dedičstvo či komunita. Podobne ako v predchádzajúcich zbierkach, aj tu je jeho variant odlišný od modelu v tvorbe ostatných slovenských básnikov v Rumunsku: je to scivilnenie a deheroizácia (starých) otcov, teda (celkových) historických koreňov. Rodinná téma (najmä však vzťah muž/žena či manželstvo) je poznačená stereotypným poňatím, ale riadky venované vlastným deťom sú presiaknuté úprimným citom otcovskej lásky. Podobne emotívne vyznievajú aj básne o priateľstve.

Nadväzujúc na svoje – vyššie stručne uvádzané – básnické začiatky vo Variáciách, ktoré boli primárne adresované detskému percipientovi, Pavel Husárik prednedávnom vydal básnickú zbierku s názvom Básne pre Filipka (2021). Centrami radosti sú v nej rozosmiate oči mladého

---

[4] **Aj o týchto textoch sme sa bibliograficky zmienili v príspevku Bilancia ako základ budúcej tvorivej práce Slovákov v Rumunsku na pozadí bibliografie beletristických prác vo Variáciách. In:** Slováci v zahraničí 37 – zborník Krajanského múzea Matice slovenskej, Matica slovenská, Martin 2020, 195 – 249 s. ISSN 0081 – 0061.

[5] **Aj o tomto texte sme publikovali príspevok Variácie drám – drámy vo Variáciách. In:** Divadelné múzy na Dolnej zemi. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak 2016, 219 – 229 s. ISBN 978-973-107-119-0.

[6] Prítomnosť Pavla Husárika v kultúrnom (literárnom) dianí Slovákov v Rumunsku je možné dokladovať aj (vybranými) bibliografickými jednotkami, ktoré majú za úlohu (aspoň čiastočne) poukázať na rôznorodosť jeho všestrannej odbornej činnosti (hlavne v Rumunsku). O tom bližšie pozri náš text v knihe Súradnice básnickej polyfónie Slovákov v Rumunsku. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak 2016, 169 – 170 s. ISBN 978-973-107-116-9.

človiečika ako vstupné brány do jeho duše. Prízvukuje sa potreba adekvátnej rodičovskej výchovy, pričom v tomto veku blízke okolie determinujú najmä matka, stará mama, krstná mama, sestra. Detský svet kontúruje prirodzené privolávanie rodičov v podobe vreskotu pred spánkom. Lyrický subjekt tento moment hodnotí ako životaschopný atribút malého Filipka, ktorý však koniec koncov prízvukuje, že je z mäsa a kostí. Nevyslovené detské túžby a pomyselné cesty ˛do sveta´ taktiež pridávajú všestrannému vývinu chlapčeka. Prirodzený pendant voči jeho okoliu stojí svet dospelých s číhajúcimi nebezpečenstvami. Práve tie sa kombinujú vo fantázii antropomorfizovanými hračkami, stávajú sa tak pomocníkmi ontogenetického vývoja nového pokolenia. Zdôrazňuje sa aj potreba relatívne disciplinovaného denného režimu pri dodržaní osobnej hygieny. Na báze tohto vývinu osobnosti sú synchrónne opísané lákavé dni a desivé noci. Prirodzeným obklopujúcim priestorom sa stávajú spomínaní zvierací kamaráti, najmä v okolí rodinného domu (holub, kohút, krava, mačka, pes, prasa, vrabec). Noc je determinovaná až idealistickým opisom celkovo hrejivého vnútorného pokoja, v ktorom oheň v peci nutká snívať každého čitateľa. Reálnou i symbolickou dierézou sú vráta domu ako akési opony pred a za realitou. Práve tie strážia, ale aj vpúšťajú dlho očakávanú zimu, ktorá s tisnúcim sa mrazom dôkladne zabezpečí nový rozkvet časopriestoru.

Lyrický subjekt je v emočne blízkom vzťahu so svojím starým otcom, ktorý je, prirodzene, zaujatý. Vyzdvihuje potrebu dynamiky v živote chlapčeka. Počas rán, kedy sa čaká na rôzne veku primerané aktivity, je hnacím motorom práve starý otec, pripravujúc svojho vnuka na svetlo, deň, pohyb. Svedkom ich spoločného úsilia je svietiaci, kresliaci, píšuci mesiac. V tomto mnohouholníku pomoci sa pritom vyzdvihuje aj didaktický zreteľ o živote. Jeho atribútom je aj možná identifikácia absencie dočasného kontaktu s vlastným vnukom. Tento fakt symbolizuje prázdny stolček; živé dieťa sa nahrádza bábkou, virvar opustenosťou. Na druhej strane si však aj skúsený človek musí uvedomiť hranice pôsobnosti svojho teritória vo vzťahu k blízkym. Život v symbióze je tak celkovo uvádzaný v pozadí vitality. Prízvukuje sa aj spolužitie človeka so zvieraťom v rovnocennom vzťahu. Aj v tom je však potrebné dospieť k múdremu záveru etických konaní. Vo viacerých básňach sa pritom objavuje humorné vyznanie Filipka o prirodzenom generačnom konflikte v rodine. Tento aspekt z ˛úst či mysle´ dieťaťa je však mierne umelý. Postrehy starého otca sú v súradniciach adekvátneho zmýšľania, často pritom relatívne idealistické, determinované každodennými povinnosťami dospelých. Vo vzťahu k vnúčaťu je pritom dôležitý neustály boj proti smútku. Vzorom spolužitia je zvierací súd s konkrétnym konfliktom mačky s myšami, pričom je uvedený aj komický motív vyslania previnilcov na vzdelávacie kurzy formou nariadení či zvolenia straky za lektorku. Je to moderná doba s invenciózнymi nápadmi v pozadí hľadania efektívneho riešenia. Vyzdvihuje sa pritom potrebná cesta takejto ˛drámy´, a tak predísť zaháľaniu, nepodľahnúť sebaklamu a vyhýbať sa strachu. V pozadí pedagogického aspektu sa vo veršoch celkovo vychádza z otázky miery vo výchove (stupeň vzájomnej trpezlivosti). Akési trucovité šantenie v podobe rozhadzovania hračiek však v racionálnom svete dospelých vyvoláva podanie zmierlivej ruky a následného priblíženia sa k pokojnému náručiu. Potreba starorodičovského súkromia vyvrcholí v momente, keď lyrický subjekt s vnukom zostáva doma celkom sám. Je to ideálny stav, ktorý stojí v oxymoronickom protiklade s veľkým zhonom popoludnia. V tomto chronotope sa starý otec cíti byť vyvoleným; stáva sa gazdom počas raňajšej vychádzky. Spredmetňuje cieľ šťastnej cesty; dvojsmerne identifikuje psa ako vzor pre ostatné zvieratá (i deti). Rachot, brechot, hádka, zvedavosť predstavujú ďalšiu etapu tejto trajektórie: potrebu vyjsť z ulity, zvykov a stálostí. Cirkulujúcu statickosť opäť prináša často komická, avšak efektívna večerňajšia rozprávka pre Filipka. V týchto momentoch sa vyzdvihuje vzájomný očný kontakt s určitým obdivom, teda vznikajúca príležitosť

úprimných ľudských kontaktov. Komparatívne sa zrkadlí detská nevinnosť a dospelácka brázda povinností. Táto interakcia je pritom charakterizovaná obojsmernou nehou, dynamickosťou, hrejivým pocitom dobra. Zdôrazňuje sa tak atmosféra človečenstva a rodinného puta. Počas nového dňa sa tak dieťa nemusí báť strašiakov; má si brať príklad práve zo smelého zajka, od ktorého sa môže učiť akejsi zodpovednosti za seba či svoje zdravie, pohodlie. Pars pro toto sa prízvukuje adekvátne správanie voči milým zvieratám, autorsky dávajúc výchovné rady v pozadí efektívneho vývoja malého chlapčeka (nesprávaj sa hlúpo voči mačke, pekne sa prihovor zajkovi a neťahaj ho za chvost). Zvierací priestor pritom často číha hmlou a strašidlami... Je však aj plný života, huncútstiev, dočasných útekov i záletov. Je to svet zákazov, ale aj nekonečných možností. Dáva príklad nielen Filipkovi, ale aj percipientovi, že vodcovstvo je len dočasné, pravda krehká a egoizmus neplodný. Hlasným krikom, akýmsi rebelantstvom, sa pritom všetko rozpŕchne a komunikácia redukuje. Je to koniec koncov rešpektované spolunažívanie malého i veľkého tvora v pozadí potrebného vzájomného dialógu. Hrejivé myšlienky na báze celkom prirodzeného odovzdávania štafety sú hodné zamyslenia: „*Dodám k tomu s nehou: / - Až nebudem s tebou, / neboj sa byť sám, / never mátohám*“ (Husárik, 2021, 43 s; báseň s názvom Dialóg).

Na druhej strane sa prízvukuje dôležitosť kolektívu a pre deti významná sentencia, že koniec koncov nikto nezostane sám. Je to postupná a príkladná výchova proti sebeckosti a vyvarovanie sa toho, aby sa hračky vzbúrili proti Filipkovi, ktorý nemôže jačať, robiť rámus a byť neposedný, ale aspoň v duši musí tancovať a adekvátne identifikovať zlé konania. Duševný pocit sa má aspoň v korienkoch nadradiť fyzickým pudom, a tak darovať dieťaťu detskú naivitu, uchovávanú vo vlastnom srdci. Musí si však uvedomiť aj zákazy všedného dňa, relatívnu autoritu predkov a podeliť sa o konečnú pravdu i všelijaké rozhodnutia. Musí sa pritom spojiť s rodinou, zvieratkami i hračkami. Okolitý svet mu odpovie výrokmi starého otca, ktoré dodávajú akúsi energickú hrču (hŕbu) rôznym činnostiam. Mierny paradox doby sa pritom opisuje v momente, keď malý chlapec ešte nevie čítať, ale sám zahreje rúru, zamiesi koláč a ide si dačo vygoogliť. V konfrontácii s takýmto svetom sa opisuje vonku – za dverami – prítomné sneženie a vnútorný lomoz detí i dospelých. Ich svet sa eviduje danosťami ako zamestnanie za plat, čítanie názorovo protichodnej tlače, každodenné starosti. Na druhej strane futbalisti sú pre mladých vzormi, ktorí s nimi zostanú azda nastálo ako samotní dospelí... Dočasná je iba vyškierajúca sa beznohá mátoha, ktorá vďaka určitej psychickej zrelosti prináša komickosť pri/v dome. Dôležitým atribútom je zločin a následný trest, samozrejme, na báze prezumpcie neviny. V niektorých básňach sa prízvukujú nielen rôzne maniere zlodejov, naduté správania, ale aj potreby panovačnosti či ľudskej pažravosti v podnikaní. Oproti tomu stojí cenná neha v podobe pozornosti voči deťom. Títo malí nezbedníci sa v optimálnom prípade majú vyšantiť doma či na ulici, vytvárajúc akúsi prirodzenú pulzáciu života ako determinant nádeje do budúcnosti. Na širšej ploche sa pritom opisujú Filipkove pestvá v pozadí detskej zvedavosti (až huncútstva). Centrom dynamických dianí sú hry ako základné stĺpce detského bytia. Rastúcim vekom sa pritom prestiera ticho a na povrch sa dostávajú každodenné otázky o živote (kam chodí spávať deň, kedy oddychuje noc). Determinuje to prirodzený kolobeh života, teda spomínaného dňa a noci, interakcie starých i mladých – teda našej existencie. Aj o tom je poézia Pavla Husárika pre deti – ako prvý pilier jeho literárneho úsilia.

Druhým pylónom básnickej tvorby Pavla Husárika je jeho intencionálna tvorba pre dospelých, s ktorou má už relatívne výrazné autorské skúsenosti. V roku 2023 vydal básnickú zbierku s názvom Otázky (obsahuje 73 básní), v ktorej sa často objavujú jeho vlastné vyhranené, často až skeptické názory. Po duchovnej ceste nachádza pomyselné závory nezmyselných zákazov bytia. Lyrickému subjektu sa teda už dávno všeličo nepáči, a tak hľadá lásku a šťastie. Je pritom relatívne skromný; postupne sa odďaľuje od rôznych foriem chladu. Presne identifikuje okolitý koncert

hyen a splašených husí. Počas života však v zásade vyhľadáva pohodu, nevzdáva sa ideálov; jeho život je determinovaný postupným opúšťaním domu i dvora počas dňa a návratom počas večera. Sníva, pravda, iba na pohovke o harmónii, emotívne vníma prirodzenú zemskú príťažlivosť. Konkretizáciou toho je z neba padajúca vločka, ktorá sa v blate premieňa na vodu. Je to stretnutie výšin a nížin, akási kryštálová etapa kulís v pozadí večného kolobehu vody (i života). Lyrický subjekt pritom filozofuje o existencii kvapky v nekonečnom bytí. Na druhej strane je dôležité ono tu a teraz, zovšeobecnenie šedého sveta, v ktorom sa pravda ťažko rodí. Jednotlivec je pritom synom akejsi náhody, pričom je nezlom(e)ný v takomto svete. Hľadanie východísk (za ďalekým obrazom) je až nereálne ideálne, pričom dôraz sa kladie na opis časopriestoru v rámci blízkeho ďaleka. Skepticizmus sa pritom objavuje aj v aspekte, že všetko bolo, je a bude stále len o ničom. Údelom i šťastím človeka je však neustále (opätovné) hľadanie a pochopenie okolitej reality a samotného plynutia času. Východiskom je rodné číslo a svedkami vrásky či šediny. Lyrický subjekt je v pozícii akéhosi trúda, ktorý si poletúva a hľadá svoje šťastie. Identifikuje pritom neustály kolobeh života: narodenie, dospievanie, starnutie, smrť. Po tejto trajektórii je však potrebné vysloviť veľké pravdy nášho bytia a odpovedať na neľahké otázky existencie. Cieľom je čo najskôr nájsť lásku, ktorá však postupne môže opustiť dušu každého človeka. Opisuje sa aj osobné váhanie pri vlastných teóriách, pričom sa vždy vykľuje potreba skrášlenia okolitého priestoru. Danosti časopriestoru sú neprestajné: ich konkretizáciou je potreba nehynúceho rodu a kooperácia mladých chlapcov/dievčat na dynamickej báze. Kritizuje sa pritom ľahostajnosť a nedôslednosť vo vzťahu k práci. Lyrický subjekt v tejto veci pristupuje so zlou predtuchou. Tento atribút sa konkretizuje básnickým obrazom nad mestom krúžiacich čiernych havranov so škrekom. Ozýva sa aj kuvičí hlas ako symbol neúprosného konca. Determinuje to vyľudnenie dediny, pričom v mestách sa rozmáha pseudomoderná doba. Dedinčania-starci prežívajú krátke dni so slzami a prudkým poklesom životných istôt. Zároveň sa ničia aj vzájomné putá medzi ľuďmi. Lyrický subjekt presne konštatuje túto realitu, hľadá vinníkov a cestu akejsi revitalizácie. Je preto dôležité štítiť sa fyzického i psychického pádu dennodenného ubíjania sa žiaľom. Zdôrazňuje sa potreba prispôsobenia jednotlivca voči premenlivým trendom. Falošná výpomoc alkoholom však náhli istú cestu do večnosti. Na druhej strane je pritom osožné dodržať sľuby voči ostatným. Opísaný sociálny prerod mladej dievčiny – od nevinnej dedinčanky k opustenej mešťanky – je pritom celkovo na škodu veci. Typizovane sa opisuje dôverčivý vzťah slečny s nezbedným vandrákom na báze akejsi životnej ťarchy. Koniec koncov sa tak rozrastá životný priestor nových mestských sídlisk s malými deťmi. Je to časopriestor vymožeností novej doby, ktorá postupne prehltáva nevinnú mladosť a smiech nahrádza smútkom. Kritizuje sa daný chronotop, v ktorom sa v kolobehu rodí i umiera a život je vo dne i v noci na vážkach. Svedkom (i dôkazom) tejto neúprosnej situácie sú hlasné sanitky, ktoré ako-tak zachraňujú telá plné chorôb i duše plné blenu. Lyrický subjekt oživuje staronové povery ako záchranné člny novej existencie. Skrášľuje pritom svoju nekonečnú fantáziu, ktorej pomocníkom je práve poézia.

Dôležitým atribútom ľudského zrodu (i skonu) je hľadanie odvekej, často unikajúcej pravdy. Práve tá je podstatou bytia, akýmsi východiskom i pevným bodom často až oxymoronickej existencie. Determinantmi takejto diachrónie sú odchody predkov, učiteľov, rovesníkov. Lyrický subjekt medituje nad takýmito osudmi, polemizuje s ich spôsobmi a formami posledného potlesku. Vychádza z pozície, že so všetkým sa raz musí zúčtovať, pričom súčasné myšlienky tvorivého človeka hatí – azda prirodzené – zabúdanie. Dáva sa do kontrastu vonkajšok a vnútro, pričom všedný deň s novým ránom prichádza ambivalentne. Ideálom je život s nekonečnou zábavou, ktorý stojí v protiklade s neúprosne sa blížiacou smrťou. Spoločnosť sa konfrontuje so samotou, pričom sa vyzdvihuje prirodzená zvedavosť a využitie vlastnej fantázie. Na širšej ploche sa pertraktujú

pojmy ako ničota, istota, neznáme. Človek je pritom hodený do akéhosi mnohouholníka spletitých osudov. Lyrický subjekt presne identifikuje svoj status, kritizuje nezmyselné premeny a reformy. Centrálnou emóciou jednoduchých ľudí je pritom harmónia a priam idealistické očakávanie spoločenského, politického a (najmä) hospodárskeho zázraku. Sú to však akési nehmotné mátohy vlastného mikrosveta, obavy z vnútorných duchov počas nepokojných nocí. Identifikácia vlastného duševného rozpoloženia v takejto hrôzostrašnej situácii je znakom určitej racionalizácie. Tvorivý človek pritom premýšľa o hviezdach, ktoré sa postupne približujú k jeho vedomiu. Je to proces neodvratného starnutia s určitými typickými momentmi (všetkým zavadziam, šporím na starobinec). Je to postupné poddanie sa nielen spoločnosti, ale aj vlastnej vôli. Zvony slúžia nielen spomínanému procesu harmonizácie, ale (doslovne) budia človeka do nepohody. Východiskom, ba akousi pomôckou muža je pritom krásna diablica ako sporo oblečená pokušiteľka. Lyrický subjekt práve pri nej nachádza útočisko, sliedi do jej očí a kúpe sa v jej nehe. Koniec koncov však ľutuje svoje činy, nakoľko v podvedomí tieto ženy neustále konfrontuje so spomienkou na svoju matku. Evidujeme pritom aj jeho úsilie o určitú objektívnosť, veď už spomínané a následne gradované očakávanie smrti je prítomné i v tomto vzťahu. Do psychiky sa tak vbára nepokoj v poetickom obraze človeka obletujúcich supov a okolitých krvilačných vlkov.

Strážnymi anjelmi, ktorí zabránia konečnej skaze, sú vlastne poeti, ktorí „... *v tucte slov / vždy vedia presne vypovedať, / čo prozaici v hrubej knihe“* (Husárik, 2023, 62 s; báseň s názvom Básnici). Lyrický subjekt, píšuci však občas len z dlhej chvíle, chce byť stručný, presný, prinášajúci fiktívne umelecké súhvezdia. Kritizuje nemorálne správanie svojich spoluobčanov, pričom presne identifikuje nielen spomínaných strážnych anjelov, ale aj katov. Voči Bohu je pritom krotký, ďakuje mu za rôznorodosť vlastnej existencie. Kritizuje pritom politické diania minulosti i prítomnosti, svet chválenkárov a ľudí-obracačov kabátov. Koniec koncov aj ministerskí úradníci zostanú sami, ich dlhy sa majú platiť aj v rodinnom kruhu. Sú to tekuté charaktery, papuľnatí ľudia, rýchlozbohatlíci so zvrátenou logikou. Podľa jeho názoru vykrádajú deň i noc a rozsievajú beznádej a nepokoj. Vďaka nim sa na povrch vynáša smrad a hnoj atómovej doby. Jednoduchí ľudia však pritom majú pocit prázdnoty a neustálej premeny. Ich časopriestor je často v existenčnom bode uprostred zla. Lyrický subjekt ako človek-milión však nemá inú možnosť, než prechovávať nádej a čakať na akýsi zázrak. Vo všeobecnosti je pritom opäť skeptický: v tomto aspekte identifikuje prastarú vedomosť skôr narodených, že koniec koncov sa v súčasnosti zázraky nedejú. Aj z toho dôvodu sa pre vnímavých čitateľov vynárajú rôznorodé O(o)tázky Pavla Husárika o sebe, okolí, vzťahoch, minulosti, súčasnosti i (možnej) budúcnosti – ako druhý pilier samotného žitia.

Svet detí je optimistický, radostný, avšak s dospelosťou prichádzajú aj temnejšie stránky existencie. Človek so zdravým zmýšľaním preto musí stáť na dvoch pilieroch, byť mladým i starým, dieťaťom i dospelým, tvor(c)om s nádejou i skepsou. A práve v tomto atribúte nachádzame dôstojné postavenie aktuálnej poézie Pavla Husárika pre rôzne vekové kategórie.

Príspevok vznikol ako výstup projektu Kultúrnej a edukačnej grantovej agentúry (KEGA) Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Registračné číslo projektu: 001UJS-4/2025; názov projektu: Chrestomatia z kultúrneho kontextu dolnozemských Slovákov I.; vedúci projektu: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.

POUŽITÁ LITERATÚRA

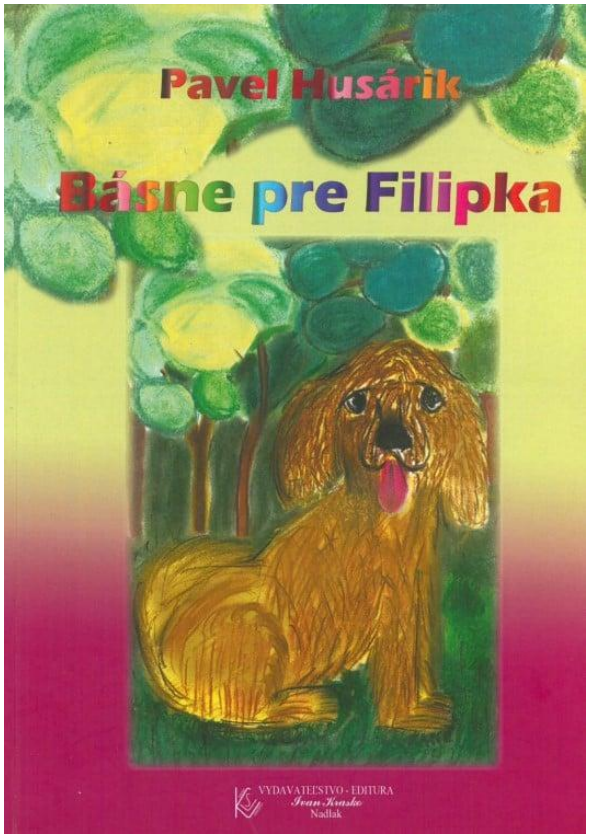
Husárik, P. (2021). *Básne pre Filipka*. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak.
Husárik, P. (2023). *Otázky*. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak.

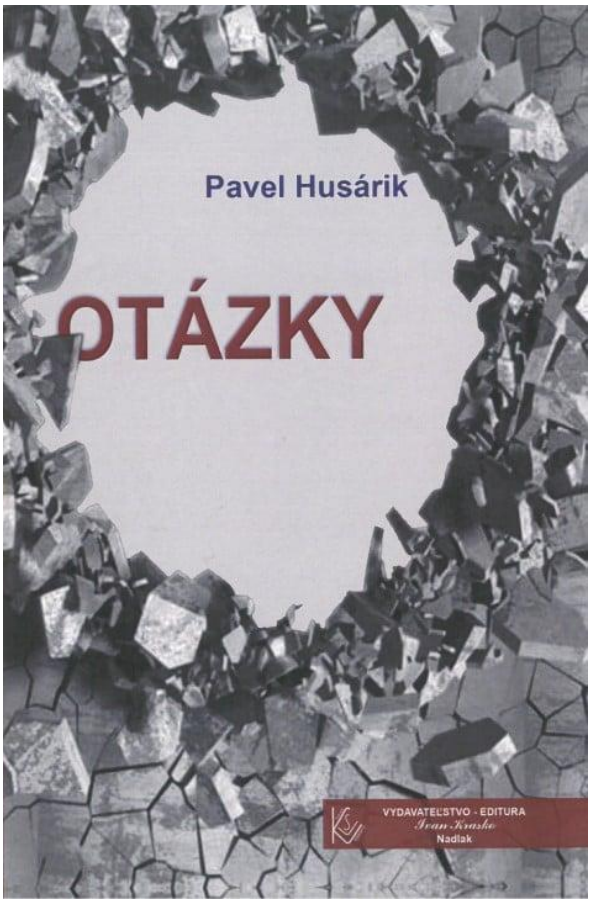
Šenkár, P. (2020). Bilancia ako základ budúcej tvorivej práce Slovákov v Rumunsku na pozadí bibliografie beletristických prác vo Variáciách. In: *Slováci v zahraničí 37 – zborník Krajanského múzea Matice slovenskej*. Matica slovenská, Martin.

Šenkár, P. (2016). *Súradnice básnickej polyfónie Slovákov v Rumunsku*. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak.

Šenkár, P. (2014). Univerzálnosť menšinového básnika (Poetika Pavla Husárika). In: *Vzdelávanie a veda na začiatku XXI. storočia*. Univerzita J. Selyeho, Komárno.

Šenkár, P. (2016). Variácie drám – drámy vo Variáciách. In: *Divadelné múzy na Dolnej zemi*. Vydavateľstvo Ivan Krasko, Nadlak.

Príloha č. 1 – Titulné strany doposiaľ posledných básnických zbierok Pavla Husárika